

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: C26 Chirurgia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki kliniczne	
Rok studiów: II		Semestr: IV	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Sławomir Rudzki, prof. dr hab. slawomir.rudzki@pansjar.edu.pl	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	20	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	15 h w warunkach symulacji medycznych 15 h w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): samokształcenie	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	60	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, opiece nad pacjentami z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale ratownika medycznego w procesie diagnozowania i leczenia, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej ratownika medycznego;
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych zabiegów medycznych.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Student będzie posiadał wiedzę o etiologii, objawach, diagnostyce, metodach leczenia oraz opieki nad chorymi w wybranych schorzeniach chirurgicznych.
2. Student nabędzie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia chirurgicznego oraz przygotowania chorych do samoopieki i samopielęgnacji.
3. Student nabędzie kompetencje społeczne zgodne z zasadami etyki zawodowej ratownika medycznego niezbędne w sprawowaniu opieki nad chorymi wymagającymi leczenia chirurgicznego.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W46.	zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach zagrożenia życia.	K_W01
C.W67.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności chorób wieku dziecięcego.	K_W01
C.W105.	podstawowe techniki obrazowe.	K_W01
C.W106.	wskazania, przeciwwskazania i przygotowanie pacjentów do poszczególnych rodzajów badań obrazowych oraz przeciwwskazania do stosowania środków kontrastujących.	K_W01
Umiejętności - potrafi		
C.U1.	oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego	K_U02
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U22.	zakładać zgłębnik dożołądkowy	K_U02
C.U23.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego	K_U02
C.U24.	asystować przy czynnościach przygotowawczych do transplantacji narządów	K_U04

C.U31.	rozpoznawać stan zagrożenia życia u pacjenta po przeszczepie narządu	K_U01		
C.U32.	monitorować czynności życiowe pacjenta podczas badania diagnostycznego	K_U02		
C.U37.	wiązać obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby	K_U02		
C.U44.	stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki, zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny	K_U02 K_U06		
C.U51.	tamować krwotoki zewnętrzne i unieruchamiać kończyny po urazie	K_U02 K_U06		
C.U53.	wdrażać odpowiednie postępowanie w odmie opłucnowej zagrażającej życiu	K_U02		
C.U60.	zaopatrywać krwawienie zewnętrzne	K_U02 K_U06		
C.U63.	identyfikować zagrożenia obrażeń: czaszkowo-mózgowych, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn, kręgosłupa i rdzenia kręgowego oraz miednicy, a także wdrażać postępowanie ratunkowe w przypadku tych obrażeń	K_U02		
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U02		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K1.	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem	K_K01		
K2.	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K02		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06		
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		

TP-01	Chirurgia specjalistyczna – endokrynologiczna; naczyniowa i endowaskularna, serca i klatki piersiowej, urologiczna. Transplantologia.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-02	Podstawowe techniki obrazowe - wskazania, przeciwwskazania. Przygotowanie pacjentów do poszczególnych rodzajów badań obrazowych oraz przeciwwskazania do stosowania środków kontrastujących.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
		Zajęcia praktyczne w CSM		
TP-01	Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta. Wywiad z świadkiem/świadkami zdarzenia. Ocena stanu pacjenta i ustalenie sposobu postępowania ratunkowego. Monitorowanie czynności życiowych pacjenta podczas badania diagnostycznego.	Zajęcia praktyczne w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna, dyskusja	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej
TP-02	Wybrane doraźne zabiegi chirurgiczne: zgłębnikowanie żołądka, cewnikowanie pęcherza moczowego.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Zaopatrzenie rany prostej, zakładanie i zmiana jałowego opatrunku chirurgicznego z uwzględnieniem zasad aseptyki i antyseptyki.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Postępowanie diagnostyczno-lecznicze w przypadku krwawienia i krwotoku zewnętrznego oraz urazów kości i stawów.	Zajęcia praktyczne w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna, dyskusja	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej

TP-05	Postępowanie w odmie płucnowej zagrażającej życiu.	Zajęcia praktyczne w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna, dyskusja	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej
TP-06	Objawy obrażeń czaszkowo-mózgowych, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn, kręgosłupa i rdzenia kręgowego, miednicy oraz postępowanie ratunkowe.	Zajęcia praktyczne w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna, dyskusja	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej
TP-07	Postępowanie z pacjentem po przeszczepie narządu, rozpoznawanie stanu zagrożenia życia u pacjenta.	Zajęcia praktyczne w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna, dyskusja	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej
TP-08	Prowadzenie i posługiwanie się dokumentacją medyczną. Interpretacja badań morfologicznych i biochemicznych krwi i moczu.	Zajęcia praktyczne w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna, dyskusja	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej
		Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych		
TP-01	Zasady organizacji pracy w oddziale chirurgicznym. Aseptyka i antyseptyka.	Zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	Rany - rodzaje, sposoby zaopatrzenia, gojenie. Zakażenia przyranne (tężec, zgorzel gazowa, róża).	Zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Zabiegi i badania obrazowe. Dreny stosowane w chirurgii (drenaż grawitacyjny, drenaż podwodny, drenaż ssący, drenaż płuczący).	Zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-04	Krwawienia i krwotoki w chirurgii. Zasady rozpoznawania. Podstawy kwalifikacji chorego z krwotokiem do leczenia operacyjnego.	Zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Transplantologia. Wskazania, przeciwwskazania, powikłania transplantacji narządów. Czynności przygotowawcze do transplantacji narządów.	Zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego (wlew oczyszczający jelito grube, zgłębnikowanie żołądka, cewnikowanie pęcherza moczowego). Czynniki ryzyka występujące u chorych chirurgicznych.	Zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-07	Zadania ratownika medycznego w czynnościach przygotowawczych do transplantacji narządów.	Zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej
Samokształcenie				
TP-01	Wprowadzenie do transplantologii. Historia transplantologii.	samokształcenie	samokształcenie	prezentacja/praca pisemna
TP-02	Rodzaje badań obrazowych - wskazania, przeciwwskazania.	samokształcenie	samokształcenie	prezentacja/praca pisemna
Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne. Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece): 1. Bączyk G., Kapała W. (red.): Podstawy kliniczne oraz pielęgowanie chorych w okresie przed- i pooperacyjnym w chirurgii, ortopedii i traumatologii. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego, Poznań 2018. 2. Dziechciaż M.: Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne – podstawy teoretyczne i katalog check-list. PZWL, Warszawa 2023.				

Literatura uzupełniająca:

1. Głuszek S. (red.): Chirurgia Podstawy. Wyd. 2. PZWL, Warszawa 2019.
2. Ścisło L. (red.): Pielęgniarstwo chirurgiczne. PZWL, Warszawa 2020.
3. Gucwa J., Ostrowski M. (red.): Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne i wybrane stany nagłe. Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2018.
4. Klimczyk A., Niechwiadowicz-Czapka T.: Wybrane zagadnienia z pielęgniarstwa chirurgicznego. Continuo, Wrocław 2008.
5. Walewska E. (red.): Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wyd. 2. PZWL, Warszawa 2014.
6. Walewska E., Ścisło L.(red.) Procedury pielęgniarские w chirurgii. Wyd. 1. PZWL, Warszawa 2016.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	50
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,7
	Praca własna studenta		0,3

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć	C.U1.; C.U4; C.U22.; C.U23.; C.U24.; C.U31.; C.U32.; C.U37.; C.U44.; C.U51.; C.U53.; C.U60.; C.U63.; C.U65.; K1.; K2.; K5.; K6.	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.W46., C.W67., C.W105., C.W106.	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej
3	Przygotowanie do egzaminu	C.W46.; C.W51., C.W67.; C.W105.; C.W106.	egzamin pisemny – testowy
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>zajęcia praktyczne CSM</u> - zaliczenia częściowe umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć praktycznych realizowanych w CSM <u>zajęcia praktyczne</u> - zaliczenia częściowe umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć praktycznych <u>wykład</u> - brak			
Ocena podsumowująca: <u>zajęcia praktyczne CSM</u> - średnia ocen z zaliczeń częściowych umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć praktycznych realizowanych w CSM <u>zajęcia praktyczne</u> - średnia ocen z zaliczeń częściowych umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć praktycznych <u>wykład</u> – egzamin Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach egzaminu Do 50% - ocena 2,0 > 50% – 60% - ocena 3.0 > 60% – 70% ocena 3.5 > 70% – 80% ocena 4.0 > 80% – 90% ocena 4.5 powyżej 90% – ocena 5.0			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			